

padeno opravným prostředkem, není-li opravný prostředek podle zákona samého přípustný. Nepřípustný rekurs bylo odmítnouti (§ 526 druhý odstavec c. ř. s.).

Čís. 13216.

Pracovní soudy (zákon ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n.).

Rozhodovati o stížnosti přisedícího pracovního soudu proti nepřiznání ušlého výdělků jest věcí justiční správy.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1934, R I 17/34.)

Stížnost přisedícího pracovního soudu proti nepřiznání ušlého výdělků postoupil Nejvyšší soud presidiu krajského soudu, nadřízeného pracovnímu soudu.

Důvody:

Přisedící pracovního soudu stěžuje si proti nepřiznání ušlého výdělků podle § 11 zák. ze 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n. a vládního nařízení ze dne 22. prosince 1931, čís. 217 sb. z. a n. Jde tedy o justiční správní věc, v níž rozhoduje v první stolici předseda pracovního soudu (§§ 3 (2) a 4 vl. nař. čís. 217/1931), takže nejvyšší soud k vyřízení této stížnosti není příslušný. Ustanovení § 36 zák. o prac. soudech nelze tu užítí, ježto má na mysli meritorní usnesení pracovního soudu, po případě odvolacího soudu ve věcech pracovních.

Čís. 13217.

Zákon o mimořádných přechodných ustanoveních na Slovensku (ze dne 10. prosince 1918, čís. 64 sb. z. a n.).

»Prozatímní ponechání v úřadě« ve smyslu § 2 zákona neznamená, že čsl. stát vstoupil ve služební poměr založený mezi bývalým uherským státem a úředníkem, a ponechaný úředník má nárok jen na »dosavadní požitky«, a to po celou dobu, po kterou trvalo jeho prozatímní ponechání v úřadě.

Z toho, že úředník přijímal bez námitek vyplácený mu plat, nelze vyvozovati, že mezi stranami došlo mlčky k dohodě o výši služebních požitků.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1934, Rv I 136/32.)

Žalobce byl dříve uherským státním zvěrolékařem. Po státním převratu roku 1918 byl ponechán ve službě čsl. státu v poměru nepřevzatého úředníka bývalého státu uherského. Dnem 1. června 1928 byl žalobce z této služby propuštěn. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na československém státu zaplacení nedoplatků služebních požitků. Obě nižší soudy žalobu zamítly.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by dále jednal a znovu rozhodl.

Žalobní nárok na zaplacení nedoplatků služebních požitků jest vyvozován především z toho, že žalobce podle svého tvrzení neobdržel od žalovaného státu takový plat, jaký mu příslušel podle zákonných předpisů. Jen podpůrně odůvodňoval žalobce svůj nárok také ještě tím, že byl žalovaným státem poškozen, ježto stát ho udržoval po deset let v domněnce, že bude přijat do státních služeb, a pak ho propustil, když za nízký plat využil jeho pracovních sil a schopností, a že se takto žalovaný stát bezdůvodně obohatil na jeho úkor. K tomu jest především uvést, že žalobní nárok na zaplacení nedoplatků služebních požitků nemůže býti vyvozován z toho, že žalobce byl po deset let udržován v naději, že bude převzat do státní služby, ani z toho, že žalovaný stát použil žalobcových pracovních sil a schopností za nízký plat, neboť žalobce neměl vůbec právní nárok na převzetí do služeb čsl. státu, takže, nedošlo-li k jeho převzetí, nelze říci, že mu tím žalovaný stát způsobil škodu svým zaviněním, a o využití laciné pracovní síly žalovaným státem nelze mluvit, bylo-li žalobci vypláceno na služebních požitcích tolik, kolik mu příslušelo na základě jeho prozatímního ponechání v úřadu podle § 2 zákona ze dne 10. prosince 1918, čís. 64 sb. z. a n. Nebylo-li mu vypláceno všechno, nač měl nárok podle uvedeného zákonného předpisu, postačil by k opodstatnění jeho nároku na zaplacení nedoplatku tento zákonný předpis a není proto třeba uvažovati o otázce bezdůvodného obohacení žalovaného a poškození žalobce. Jádrem sporu jest posouzení poměru, jaký byl mezi žalobcem a žalovaným státem. Není sporné, že žalobce byl dříve uherským státním zvěrolékařem, že po státním převratu v roce 1918 byl ponechán ve službě čsl. státu v poměru nepřevzatého úředníka bývalého státu uherského a že byl dnem 1. června 1928 z této služby propuštěn. Žalovaný stát přiznal, že žalobce byl ponechán až do 31. května 1928 v poměru nepřevzatého úředníka bývalého státu uherského pro nedostatek zvěrolékařů na Slovensku a že mu byl ponechán plat VIII. hodnostní třídy 1. platové stupnice, přiznaný mu bývalým uherským státem s účinností od 30. července 1918. Na žalobce se tudíž vztahuje předpis § 2 zákona ze dne 10. prosince 1918, čís. 64 sb. z. a n., jenž stanoví, že státní úředníci a zaměstnanci bývalého království uherského se prozatímně ponechají ve svých úřadech s dosavadními požitky, složí-li slib poslušnosti Československé republice a uzná-li zmocněnec vlády, že i jinak jsou se své úkoly. Žalobní nárok na zaplacení nedoplatků služebních požitků nemůže proto býti opřen o ony zákonné předpisy, kterých se žalobce dovolával v žalobě a v přípravném spise, ale které upravují služební požitky československých státních úředníků. Žalobce nebyl československým státním úředníkem, takže se naň nevztahují ustanovení zákonů ze dne 7. října 1919, čís. 541 sb. z. a n., ze dne 9. dubna 1920, čís. 214 sb. z. a n., ze dne 9. dubna 1920, čís. 222 sb. z. a n., ze dne 15. července 1920, čís. 446 sb. z. a n., ze dne 20. prosince 1922, čís. 394 sb. z. a n., ze dne 22. prosince 1924, čís. 289 sb. z. a n.

a platového zákona ze dne 24. června 1926, čís. 103 sb. z. a n. »Prozatímní ponechání v úřadě« ve smyslu § 2 zákona čís. 64/1918 sb. z. a n. neznamená, že čsl. stát vstoupil ve služební poměr založený mezi bývalým uherským státem a úředníkem, a ponechaný úředník má nárok jen na »dosavadní požitky«, a to po celou dobu, po kterou trvalo jeho prozatímní ponechání v úřadě. (Viz rozhodnutí čís. 7247 sb. n. s.) Podle toho, co bylo po právní stránce vyloženo, jest pro posouzení oprávněnosti žalobního nároku na zaplacení nedoplatek služebních požitků rozhodné: 1. jaké byly žalobcovy »dosavadní požitky« v době, kdy počalo jeho ponechání v úřadě podle § 2 zákona čís. 64/1918 sb. z. a n., a 2. jaký plat mu byl žalovaným státem skutečně vyplacen v době, po kterou trvalo jeho prozatímní ponechání v úřadě. Žalobce tvrdil v žalobě, že dostával od žalovaného státu jen 1.000 Kč měsíčně, a v přípravném spise uvedl pak podrobněji částky, jež prý obdržel v jednotlivých letech 1919 až 1928. Žalovaný stát přiznal, jak bylo již podotčeno, že byl žalobci ponechán plat VIII. hodnostní třídy 1. platové stupnice, přiznaný mu bývalým uherským státem. Výše tohoto ponechaného platu nebyla stranami udána ani soudem zjištěna. Žalovaný stát předložil jen výplatní listinu na doklad o tom, co bylo žalobci vyplaceno za dobu od 1. listopadu 1918 do 31. května 1928, důkaz touto listinou byl proveden, žalobce uznal její pravost, ale prohlásil, že se nemůže vyjádřiti o její správnosti. Nižší soudy, vycházejíce z mylného právního názoru, že žalobní nárok není opodstatněn již proto, že žalobce mlčky souhlasil s takovou odměnou, jaká mu byla vyplácena, ježto za ni konal práce bez námitek, a že tu byla v příčině výše této odměny souhlasná vůle obou stran, nevzaly vůbec na přetřes otázku, jaké služební požitky příslušely žalobci podle toho, jak mu byly bývalým uherským státem přiznány a žalovaným státem ponechány, a neučinily skutková zjištění o tom, co bylo žalobci žalovaným státem skutečně vyplaceno za dobu, po kterou byl prozatímně ponechán v úřadě. V těchto směrech jest dosavadní řízení neúplné a tato neúplnost jest způsobilá zameziti úplné vysvětlení a důkladné posouzení rozepře (§ 503 čís. 2 c. ř. s.), neboť o důvodnosti žalobního nároku nelze spolehlivě rozhodnouti, dokud není náležitě zjištěn základ pro posouzení, zdali žalobci bylo vyplaceno všechno, co mu příslušelo na základě jeho prozatímního ponechání v úřadě s dosavadními požitky. Kdyby po doplnění řízení vyšlo najevo, že žalovaný stát nevyplatil žalobci všechno, co mu podle předcházejících výkladů příslušelo, nebylo by lze zamítnutí žalobního nároku odůvodňovati poukazem k tomu, že žalobce bez námitek konal práce jen za takovou úplatu, která mu byla skutečně vyplácena, a že bylo jeho věcí, zda chtěl za ni práce konati nebo ne. Nezáleží na tom, zdali žalobce přijímal bez námitek vyplácený mu plat, neboť, i kdyby tomu tak bylo, nebylo by lze v souzené věci z toho vyvozovati, že mezi stranami došlo mlčky podle § 863 obč. zák. k dohodě o výši služebních požitků, protože na straně žalovaného státu šlo o úkon úřední, veřejnoprávní, upravený zákonem (§ 2 zákona čís. 64/1918 sb. z. a n.), a protože ustanovení § 863 obč. zák. jest předpisem soukromého práva o konkludentním prohlášení vůle při soukromoprávních smlouvách a jiných soukromoprávních prohlášeních, takže ho na úřední úkony nelze

použití. Tato zásada byla vyslovena a podrobně odůvodněna v rozhodnutí čis. 7247 sb. n. s., k němuž se odkazuje.

Čís. 13218.

Nevypořádal-li se odvolací soud neprávem s námitkou nepřipustnosti odvolání vznesenou odvolatelovým odpůrcem v odvolacím sdělení a neodmítl-li odvolání, nýbrž, pominuv tuto námitku, věcně vyřídil odvolání, ač šlo již jen o věc nepatrnou, nejde o žádný z důvodů zmatečnosti podle § 477 c. ř. s., nýbrž o vadnost odvolacího řízení, již dovolací soud nemůže napravit, nebyla-li vytýkána dovolatelem. Odpůrci dovolatele nepřísluší právo uplatňovati dovolací důvody § 503 c. ř. s.

Odvolací soud, oceňuje předmět sporu podle třetího odstavce § 500 c. ř. s., nemůže tím měnit předpisy o řízení ve věcech nepatrných ani předpisy o opravných prostředcích ve věcech nepatrných. Dovolací soud rozhoduje, zkoumaje otázku přípustnosti opravného prostředku, samostatně o předpokladech zvláštních předpisů o věcech nepatrných.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1934, Rv I 1309/32.)

Žalobu o nepřipustnost exekuce procesní soud první instance co do částky 215 Kč zamítl. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil a ocenil spor na 500 Kč.

Nejvyšší soud odmítl dovolání.

Důvody:

Lze přisvědčiti odpůrci dovolatelů, že se odvolací soud neprávem nevypořádal s námitkou nepřipustnosti odvolání vznesenou jím v odvolacím sdělení a neodmítl odvolání, nýbrž pominuv tuto námitku, věcně vyřídil odvolání, ač v odvolacím řízení šlo již jen o nepřipustnost exekuce pro pohledávku 215 Kč s přísl. a tudíž vzhledem k § 57 j. n. a § 448 c. ř. s. o věc nepatrnou (čís. 8147 sb. n. s. a judikát býv. víd. nejv. soudu 242 čís. 1674 úř. sb.). V postupu odvolacího soudu zajisté jest spatřovati vadnost odvolacího řízení, poněvadž o otázce přípustnosti či nepřipustnosti odvolání mělo především býti rozhodnuto podle §§ 471 čís. 2, 474 c. ř. s. Než tuto vadu nemůže dovolací soud napravit, protože vadnost odvolacího řízení nevytýkali dovolatelé, odpůrci pak nepřísluší právo uplatňovati dovolací důvody § 503 c. ř. s., a řečená vada nezakládá žádný z důvodů zmatečnosti výčetmo uvedených v § 477 c. ř. s., k nimž by z úřadu bylo přihlížeti. Nelze tedy míti zření k odpůrcově výtce, že již odvolání mělo býti odmítnuto jako nepřipustné.

Právem však vytýká odpůrce, že dovolání je nepřipustné. Ne sice podle třetího odstavce § 502 c. ř. s., třebaže odvolací soud potvrdil rozsudek prvního soudu a předmět sporu, o němž rozhodl odvolací soud, podle hodnoty (500 Kč) udané v odvolacím rozsudku (§ 500 odstavec třetí c. ř. s.) nepřevyšoval 2.000 Kč, neboť rozsudek prvního soudu byl vynesena důsledkem právního názoru odvolacího soudu vysloveného v jeho